

Piiskop Laatsarus
Piiskop Sergi
Piiskop Daniel
Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirik

10.09.2024 nr 8-3/86-1

**Pöördumine seoses patriarh Kirilli poolt
28.08.2024 peetud kõnega**

Austatud Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kiriku piiskopid

Täna piiskop Danieli 31.08.2024 saadetud kirja ja uuendatud põhikirja teksti eest. Tegeleme selle teksti läbitöötamisega ning saadame Teile oma hinnangu 38nda nädala jooksul.

Käesoleva pöördumise ajend on Moskva patriarh Kirilli poolt 28.08.2024 Jumalaema uinumise püha tähistamise liturgia järel peetud kõne, mida tutvustas meedia kaudu patriarhi pressiteenistus (tekst lisatud).

Oleme riigiasutusena sügavalt mures Moskva patriarhaadi kirikupea – patriarh Kirilli kõnes olnud suuniste ja üleskutsete pärast, kuna need võivad olla ohuks ka meie riigi siseturvalisusele ja julgeolekule. Näiteks on patriarhi kõne kohaselt kunagi NSVL koosseisu kuulunud vabariikide pealinnad siiani tema jaoks „ühendatud Püha Venemaa olulised vaimsed keskused“. Meie sügava veendumuse kohasel Tallinn seda kindlasti ei ole!

Iseseisva Ukraina riigi sõjalist ründamist nimetab kirikupea sisekonfliktiks Püha Venemaa aladel. Kiites ja ülistades Rahvusvahelise Kriminaalkohtu poolt vahistamismääruse saanud Vladimir Putinit, tänas kirikupea ka Püha Venemaaga „kanoonilist ühtsust“ hoidvaid vaimulikke.

Taunime Moskva Patriarhaadi kirikupea selliseid imperialismile viitavaid avaldusi, mis sisaldavad üleskutseid allumatusele asukohariikide poliitikale ja hirmutamistaktika kasutamisele kohapealsete kompromisside välistamiseks. Käsitame taolisi üleskutseid äärmusluse levitamisenä, mis on ohuks meie siseturvalisusele ja julgeolekule.

Kogu see kõne kõlas kunagise ja tänaseks ajalukku kadunud nn Püha Venemaa territooriumi ülistusena, olles esitatud Vene Õigeusu Kiriku juhi, mitte eraisiku poolt. Taolised ohtlikud suunised ühe kirikupea esituses vajavad Eesti õigeusklike ja laiema avalikkuse julgeoleku vaatest selgesõnalist seisukohta ka Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirikult (MPEÕKilt), sh Moskva patriarhile alluvussuhtest eraldumise osas.

Piiskop Danieli eelpool nimetatud kirjas on MPEÕKi põhikirjade muutmise kohta märgitud „et ei saa enam lugeda meie kanoonilist seost ohtlikuks riigi julgeolekule.“ Nagu Vene Õigeusu Kiriku kirikupea avaldustest ja üleskutsetest selgub, siis selline kohaliku kiriku juhtkonna arusaam administratiivsete ja kanooniliste seoste mõjust on väär ning avalikkust ja eriti Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kiriku vaimulikke ja usklikke eksitav.

Soovime nüüd Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirikul (MPEÕK) esitada Siseministeeriumile selge ühemõtteline seisukoht ja hinnang patriarhi 28.08.2024 peetud kõne kohta ning palume see esitada kontekstis MPEÕK-i poolt Tallinna Halduskohtule esitatud kaebusega, mis on seotud Riigikogu 06.05.2024 avaldusega „Moskva patriarhaadi kuulutamisest Venemaa Föderatsiooni sõjalist agressiooni toetavaks institutsiooniks”.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
kantsler

Lisa: Patriarhi pressiteenistuse tekst 28.08.2024

Ringo Ringvee 6125058
Ringo.Ringvee@siseministeerium.ee